

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

اداره سیاستها و مقررات ارزی

«مجموعه مقررات ارزی»

بخش ششم:

عملیات ارزی

شعب و واحدهای بانکهای

مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران

و

شعب و واحدهای بانکهای ایرانی خارج از کشور

«بخش ششم»

عنوان	صفحه
الف- خرید و فروش ارز	۲
ب- واردات کالا و خدمات از طریق گشایش اعتبار و ثبت برات اسنادی بصورت دیداری و یا حواله	۲
ج- شرایط گشایش اعتبار اسنادی و ثبت برات اسنادی مدت‌دار (Deferred Payment)	۳
د- گشایش، تعیین و تمدید سررسید اعتبارات و بروات اسنادی	۵
هـ- ظهنویسی اسناد	۵
و- اعتبارات اسنادی تاییدشده	۶
ز- مقررات بازرسی	۶
ح- مقررات بیمه	۶
ط- ثبت اطلاعات آماری	۶
پیوست شماره ۱ الی ۳	۸ الی ۱۰

شعب و واحدهای بانکهای مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران و شعب و واحدهای بانکهای ایرانی خارج از کشوری می‌توانند نسبت به انجام عملیات ارزی و واردات کالا و خدمات با استفاده از انواع ابزارهای پرداخت بانکی از محل ارز متقاضی تعریف شده در زیر نویس صفحه ۳ از بخش اول مجموعه مقررات ارزی به شرح ذیل اقدام نمایند.

الف- خرید و فروش ارز

انجام معاملات ارزی با کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی اعم از ایرانی و خارجی توسط شعب مستقر در مناطق آزاد و واحدهای بانکهای ایرانی خارج از کشور با رعایت موارد ذیل بلامانع می‌باشد:

۱- خرید و فروش ارزهای انتقالی از طریق بانکهای خارج از کشور از جمله حواله‌های ارزی، چکهای مسافرتی، کارتهای اعتباری و سایر ابزارهای معتبر بانکی و موجودی حسابهای ارزی با منشأ خارجی بدون هیچگونه محدودیتی توسط شعب مستقر در مناطق آزاد مجاز می‌باشد.

تبصره:

خرید اسکناس بارعایت "قانون مبارزه با پولشویی و مقررات مربوط" مجاز می‌باشد.

- ۲- خرید و فروش ارز (به استثنای ارزهای خریداری شده از بانک مرکزی و مرکز مبادلات ارزی) توسط شعب و واحدهای مستقر در خارج از کشور آن بانک بارعایت مراتب فوق‌الذکر و تسویه ریالی آن در مناطق آزاد و داخل کشور بلامانع می‌باشد.
- ۳- استفاده از خدمات صرافی آن بانک صرفاً برای انتقال ارز در راستای انجام عملیات ارزی بانک مربوط و در مقابل ارائه اسناد مثبت و با مسئولیت آن بانک بلامانع می‌باشد.

ب- واردات کالا و خدمات از طریق گشایش اعتبار/ثبت برات اسنادی بصورت دیداری و حواله

واردات کالا و خدمات و پرداخت کرایه حمل (برای کلیه واحدهای تولیدی و تجاری) با استفاده از روشهای فوق در قبال ارائه پروفرما صرفاً از محل ارز متقاضی و با دریافت صد در صد وجه ارزی اعتبار/برات اسنادی و حواله، تابع مقررات صادرات و واردات و امورگمرکی مناطق آزاد تجاری- صنعتی جمهوری اسلامی ایران و مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی (UCP۶۰۰) و مقررات متحدالشکل وصولی‌ها (URC۵۲۲)، با رعایت شرایط ذیل امکان پذیر بوده و از مقررات صادرات و واردات کشور در رابطه با واردات کالا به داخل سرزمین اصلی مستثنی می‌باشد.

- ۱- اخذ تعهد ارایه اسناد تجاری حاکی از خرید کالا و خدمت (سیاهه تجاری، گواهی مبدأ، بارنامه، بیمه نامه، گواهی بازرسی و صورت وضعیت انجام کار و سایر اسناد مربوطه مورد تأیید کارفرما) ظرف مهلت سه ماه از تاریخ انتقال وجه الزامی می باشد.
- ۲- با توجه به تأمین ارز از سوی متقاضی، پیش پرداخت ارزی به ذینفع با درخواست کتبی خریدار، بدون محدودیت و در مقابل ضمانت نامه معتبر بانکی/ضمانت نامه مستقیم شرکتهای بیمه/فروشنده به همان میزان بلامانع می باشد.
- تبصره: حذف ضمانت نامه پیش پرداخت با درخواست و قبول کلیه مسئولیتهای مترتبه توسط واردکننده، بلامانع می باشد.
- ۳- در صورت عدم استفاده از کل یا بخشی از وجوه تأمین شده جهت واردات، استرداد وجوه استفاده نشده به مشتری الزامی است.
- ۴- استفاده از تسهیلات ارزی به منظور واردات کالا به مناطق آزاد از محل منابع بانکها، بانک جهانی "W.B"، بانک توسعه اسلامی "I.D.B"، بانک توسعه تجارت اکو "ECO"، حساب ذخیره ارزی و فاینانس تابع ضوابط و مقررات مندرج در بخش چهارم مجموعه مقررات ارزی (تسهیلات ارزی) خواهد بود.

ج- شرایط گشایش اعتبار/ثبت برات اسنادی مدت دار (Deferred Payment):

درخصوص خریدهای مدت دار دریافت ۳۰٪ وجه مربوطه در قالب وثایق معتبر به تشخیص آن بانک علاوه بر اخذ پیش دریافتها و تضامین لازم دریافتی اولیه در هر مورد الزامی است. چنانچه متقاضی ظرف مهلت مقرر (سه ماه) نسبت به ارائه اسناد تجاری فوق اقدام ننماید، اخذ جریمه نقدی معادل ۳۰ درصد میزان تعهد ارزی ایفاء نشده (قابل تسعیر به نرخ مبادله ای) الزامی می باشد که پس از دریافت و نگهداری جریمه مزبور بمدت شش ماه نزد آن بانک متعاقباً می بایست هزینه های مربوط از مبلغ دریافتی کسر و باقیمانده به حساب خزانه واریز گردد. بدیهی است وجوه واریز شده به حساب خزانه قابل استرداد نخواهد بود.

ضمناً آزاد سازی وثایق مزبور منوط به ارایه اسناد حاکی از ورود کالا به منطقه ظرف مهلت ۶ ماه از تاریخ انتقال وجه می باشد.

تبصره: تنزیل اسناد اعتبارات/بروات اسنادی مدت دار امکان پذیر نمی باشد.

۱- گشایش اعتبار اسنادی مدت دار:

- ۱-۱- گشایش اعتبار اسنادی مدت دار صرفاً با شرط پرداخت وجه اسناد حداکثر ۱۲ ماه پس از تاریخ معامله اسناد یا تاریخ بارنامه (به شرط معامله اسناد) با ارائه پروفرما/قرارداد تجاری که در آن قیمت کالا براساس فروش مدت دار تنظیم شده باشد بارعایت موارد ذیل امکان پذیر است:
- ۱-۱-۱- ارائه تاییدیه سازمان منطقه آزاد تجاری - صنعتی مبنی بر موافقت با گشایش اعتبار اسنادی مدت دار جهت ورود کالا.

۱-۱-۲- ارائه تاییدیه سازمان منطقه آزاد تجاری- صنعتی مبنی بر تعیین مدت اعتبارات اسنادی به ویژه درخصوص کالاهای تجاری.

۱-۱-۳- اخذ تعهد از واردکننده مبنی بر حمل و ورود کالا به منطقه مورد نظر حداکثر ظرف مدت سه ماه پس از تاریخ معامله اسناد.

۱-۱-۴- ارائه گواهی های بازرسی مطابق پیوست شماره (۳) به همراه سایر اسناد اعتباراسنادی.

۱-۲- تکمیل فرم تعهدنامه واقعی بودن موضوع معامله مربوط به گشایش اعتبار/ثبت برات اسنادی مدت دار مطابق پیوست شماره (۱)

۱-۳- حداقل پیش دریافت:

۱-۳-۱- درخصوص اعتبارات اسنادی با سررسید سه ماهه دریافت حداقل ۱۰ درصد مبلغ اعتبار اسنادی به هنگام گشایش اعتبار اسنادی، ۱۰ درصد به هنگام معامله اسناد و مابقی در سررسید پرداخت

۱-۳-۲- درخصوص اعتبارات اسنادی با سررسید شش ماهه دریافت حداقل ۱۵ درصد مبلغ اعتبار اسنادی به هنگام گشایش اعتبار اسنادی، ۱۵ درصد به هنگام معامله اسناد و مابقی در سررسید پرداخت

۱-۳-۳- درخصوص اعتبارات اسنادی با سررسید دوازده ماهه دریافت حداقل ۲۰ درصد مبلغ اعتبار اسنادی به هنگام گشایش اعتبار اسنادی، ۲۰ درصد به هنگام معامله اسناد و مابقی در سررسید پرداخت

تبصره ۱: درصدهای تعیین شده فوق حداقل دریافتی بوده و بانک می بایست در روز گشایش اعتبار اسنادی، باتوجه به صلاحیت و توان اعتباری مشتری پوششهای لازم و کافی را از واردکننده بابت تامین باقیمانده وجه اعتبار اسنادی تا روز پرداخت وجه به کارگزار اخذ نماید. لازم است وثیقه های مأخوذه از مشتریان از درجه نقد شوندگی بالایی برخوردار بوده و بلامعارض باشد تا در صورت عدم ایفاء تعهدات مشتری، حقوق بانک در حداقل زمان استیفاء گردد.

تبصره ۲: متقاضی موظف است در تاریخ های تعیین شده نسبت به پرداخت درصدهای مقرر فوق الذکر اقدام نماید. چنانچه پرداخت درصدهای تعیین شده با تأخیر صورت پذیرد بانک نسبت به دریافت خسارت تأخیر تأدیه و سایر خسارت های احتمالی با توجه به قراردادهای منعقد شده با متقاضی اقدام خواهد نمود.

تبصره ۳: چنانچه مدارک اعتبار اسنادی به صورت نقدی به بانک ارائه شده باشد، لیکن واردکننده تقاضای تغییر شرایط پرداخت اعتبار اسنادی نقدی به مدت دار را داشته باشد، در صورت اعلام قبولی فروشنده مبنی بر عدم دریافت وجه اضافی و با ارائه پروفرما/قرارداد تجاری اصلاح شده با رعایت موارد مندرج در بند (۱-ج)، تغییر شرایط پرداخت بلامانع می باشد. ضمناً تغییر شرایط اعتبارات اسنادی که به صورت مدت دار گشایش گردیده و یا در مراحل گشایش می باشد به اعتبار اسنادی نقدی پس از کسر ۱۰٪ مبلغ اعتبار مدت دار با توجه به مدت زمان کاهش یافته و تأمین مابه التفاوت تا مبلغ ۱۰۰٪ وجه ارزی اعتبار اسنادی مربوطه امکان پذیر خواهد بود.

تبصره ۴: در صورت اعلام کارگزار و تقاضای کتبی از بانک مبنی بر قبول برات، موقع معامله اسناد، بانک موظف است قبل از تحویل اسناد، در مورد بروات دیداری نسبت به دریافت وجه برات و در مورد بروات مدت دار قبل از تحویل اسناد، پوشش های لازم و کافی متناسب با اعتبار مشتری از وی اخذ نماید. در غیر این صورت بانک تعهدی نسبت به قبولی و پرداخت وجه برات نخواهد داشت.

۴-۱- تسویه حساب با واردکننده (آزادسازی وثایق) منوط به ارائه گواهی سازمان منطقه آزاد مبنی بر ورود کالا مطابق شرایط اعتبار اسنادی می باشد.

۲- شرایط قبول برات مدت دار:

۲-۱- قبول برات مدت دار با شرط پرداخت وجه اسناد حداکثر شش ماه پس از معامله اسناد امکان پذیر می باشد.

۲-۲- قبول برات جهت ورود مواد اولیه مورد نیاز واحدهای تولیدی مستقر در مناطق آزاد و دارای پروانه مربوطه از دستگاه ذیربط و در حد مصرف مواد فوق پس از بررسی و تایید توسط بانک، با شرط پرداخت حداکثر ظرف مدت ۱۲ ماه بلامانع است.

۲-۳- رعایت موارد مندرج در بندهای ۴-۱-۱ و ۲-۱-۲ الزامی است.

۵- گشایش، تعیین و تمدید سررسید اعتبارات و بروات اسنادی

۱- تعیین و تمدید سررسید اعتبارات/بروات اسنادی (برای بروات مدت دار حداکثر به مدت های تعیین شده در بندهای ۲-۱ ج و ۲-۲ ج) با درخواست واردکننده با توجه به روابط بانک و مشتری تعیین میگردد.

تبصره: تمدید سررسید اعتبارات/بروات اسنادی گشایش یافته قبلی به استثنای تسهیلات ارزی موضوع بند (۴-ب) صرفاً در صورت تامین ارز از سوی متقاضی امکان پذیر است.

۲- درج شرط حمل کالا با موتورلنج در شرایط اعتبار اسنادی در صورت قبول کلیه مسئولیتها توسط خریدار و داشتن پوشش بیمه ای مناسب بلامانع می باشد.

۳- گشایش اعتبار اسنادی کرایه حمل برای حمل کالاهایی که اعتبار اسنادی آن بر مبنای ترمهای گروه F اینکوترمز مفتوح گردیده است در بانکهای متفاوت بلامانع است.

ه- ظهرنویسی اسناد

بانکهای گشایش کننده اعتبار اسنادی بایستی پس از بررسی اصل اسناد طبق مقررات متحدالشکل اعتبار اسنادی (UCP۶۰۰) نسبت به ظهرنویسی اسناد اعتبار اسنادی اقدام نموده و در صورت مغایرت اسناد رسیده با شرایط اعتبار اسنادی طبق بندهای ذیل رسیدگی و اقدام لازم به عمل آورند:

۱- در صورت شمول مغایرتهای مندرج در بند ۱-۱۸ بخش اول مجموعه مقررات ارزی "واردات کالا و خدمت" (حسب موارد مربوطه) ظهنویسی اسناد و پرداخت وجه منوط به قبولی خریدار و پذیرش کلیه مسئولیتهای مترتبه توسط وی می باشد.

۲- در صورت شمول مغایرتهای مندرج در بند ۲-۱۸ بخش اول مجموعه مقررات ارزی (حسب موارد مربوطه) ظهنویسی اسناد منوط به پذیرش کلیه مسئولیتهای مترتبه توسط واردکننده و قبول بانک کارگزار مبنی بر دریافت وجه اسناد پس از ارایه گواهی ورود کالا به منطقه، صادره توسط سازمان منطقه می باشد. در این رابطه لازم است قبل از ظهنویسی اسناد از خریدار تعهدنامه ای طبق پیوست شماره (۲) دریافت شود.

۳- در صورت شمول مغایرتهای مندرج در بند ۳-۱۸ بخش اول مجموعه مقررات ارزی ظهنویسی اسناد و پرداخت وجه مجاز نمی باشد.

و- اعتبارات اسنادی تاییدشده

در مواردی که خریدار بنابر تقاضای فروشنده و کارگزار درخواست افتتاح اعتبارات اسنادی تاییدشده و یا تایید اعتبارات اسنادی گشایش شده را بنماید انجام تقاضا بلامانع است.

ز- مقررات بازرسی

درج شرط ارائه گواهی بازرسی در مبدا حاکی از مطابقت کمی و کیفی کالا در شرایط اعتباراسنادی / ثبت برات اسنادی و یا انجام حواله طبق پیوست شماره (۳) الزامی بوده و در این موارد ضرورت دارد به جهت اطمینان بیشتر از صحت گواهی های بازرسی از خدمات شرکت های بازرسی معرفی شده در فهرست پیوست بخش دوم مجموعه مقررات ارزی "حمل و نقل کالا، بیمه و بازرسی" استفاده به عمل آورند.

ح- مقررات بیمه

کلیه مؤسسات بیمه ایرانی و مؤسسات بیمه ای که از بیمه مرکزی ایران اجازه فعالیت در مناطق آزاد تجاری را دریافت می نمایند مجاز به صدور بیمه های موضوع ماده ۷۰ قانون تاسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه گری ۱۳۵۰ در محدوده مناطق آزاد می باشند. بنابراین گشایش اعتباراسنادی بصورت C.I.F یا C.I.P با رعایت موضوع این بند در چارچوب مقررات UCP۶۰۰ در مناطق آزاد تجاری مجاز می باشد.

ط- ثبت اطلاعات آماری

آن بانک موظف است نسبت به ارسال روزانه اطلاعات و ثبت به هنگام اطلاعات مربوطه در سامانه های پرتال جامع ارزی طبق دستورالعمل های مربوطه اقدام نماید.

«پیوستها»

پیوست شماره (۱)

بسمه تعالی

تعهدنامه واقعی بودن موضوع معامله مربوط به گشایش اعتبار/ثبت برات اسنادی مدت دار

اینجانب/اینجانبان : فرزند: متولد:
شماره شناسنامه: صادره از:
این شرکت: بانماینده اشخاص ذیل الذکر
به شماره ثبت: دارنده کارت بازرگانی شماره:
محل صدور: که در تاریخ: با ارائه پروفرمای شماره:
اعتبار/ برات اسنادی شماره: به مبلغ ارزی: به منظور ورود:
با شماره تعرفه: از طریق شعبه: بانک: افتتاح گردیده است
متعهد می گردم/می گردیم که معامله مربوطه که منجر به گشایش اعتبار/ثبت برات اسنادی مدت دار مورد
درخواست می گردد واقعی بوده و در صورت اثبات غیر واقعی بودن معامله، متعهد می گردم/می گردیم که
نسبت به پرداخت جریمه به میزان ۳۰ درصد معادل تعهد ارزی ایفاء نشده به ریال (نرخ مبادله ای) به
حساب خزانه به شماره حساب (۱۰۸/۱۴) اقدام نمایم/نمائیم. در غیر این صورت بانک محق خواهد بود که
نسبت به تعقیب قانونی اینجانب/اینجانبان /این شرکت به منظور استرداد ارز انتقال داده شده در مراجع
ذیصلاح اقدام نماید.

مشخصات امضاء کنندگان :

نام و نام خانوادگی	نام پدر	شماره شناسنامه	صادره از	شماره کارت بازرگانی/کد اقتصادی
۱.				
۲.				

محل مهر و امضاء متعهد یا متعهدین
تاریخ

صحت مهر و امضاء متعهد یا متعهدین گواهی می شود.

شعبه بانک

در مورد اشخاص حقوقی احراز مشخصات شناسنامه ای و امضاء صاحبان امضاء مجاز الزامی است.

پیوست شماره (۲)

بسمه تعالی

تعهدنامه ارائه گواهی ورود کالا به منطقه (صادره توسط سازمان منطقه مربوطه) مرتبط با اسناد
وصولی اعتبارات/برات اسنادی/حواله

اینجانب/اینجانبان : فرزند: متولد:
شماره شناسنامه: صادره از:
این شرکت: بانمایندگی اشخاص
ذیل الذکر بشماره ثبت:
دارنده پروانه فعالیت صادره توسط سازمان منطقه شماره: محل صدور: که در
تاریخ: اعتبار/برات اسنادی/حواله ارزی شماره به مبلغ ارزی:
..... بمنظور ورود: از طریق شعبه: بانک:
..... افتتاح/ثبت/حواله گردیده است متعهد می گردم/می گردیم که از تاریخ امضاء این تعهدنامه
حداکثر ظرف مدت ۴۵ روز نسبت به ارائه اصل گواهی ورود کالا به منطقه صادره توسط سازمان منطقه
مربوطه به آن بانک اقدام نمایم/نماییم، درغیراینصورت آن بانک مجاز است باتوجه به قبولی
اینجانب/اینجانبان/این شرکت نسبت به مغایرت های مندرج در
اسناد، وجه اسناد وصولی مزبور را پس از استعلام از سازمان منطقه مربوطه و به میزان ارزش کالای وارد
شده به منطقه، به بانک کارگزار پرداخت نماید. همچنین کلیه مسئولیت های مترتبه ناشی از این تعهد
متوجه اینجانب/اینجانبان/این شرکت بوده و حق هرگونه اعتراض، شکوائیه، اقامه دعوی در کلیه محاکم
علیه بانک را با آگاهی کامل از خود سلب می نمایم/می نماییم.

مشخصات امضاء کنندگان :

نام و نام خانوادگی	نام پدر	شماره شناسنامه	صادر از	شماره کارت بازرگانی/کد اقتصادی
۱.				
۲.				

محل مهر و امضاء متعهد یا متعهدین
تاریخ

صحت مهر و امضاء متعهد یا متعهدین گواهی می شود.

شعبه بانک

درمورد اشخاص حقوقی احراز مشخصات شناسنامه ای و امضاء صاحبان امضاء مجاز الزامی است.

Inspection Certificate

The original inspection certificate issued not prior to bill of lading dated by (نام شرکت بازرسی کتیده) or its authorized agents (نام شرکت بازرسی کتیده) on the letterhead certifying that the goods shipped/inspected are in conformity with the quality, and quantity and packing of the goods loaded/delivered and are strictly complying with specifications of the goods indicated in the relative preformed invoice (P/I) and the terms of the letter of credit/bill of exchange/draft and attached documents and all subsequent amendments as presented to us by the buyer. Such inspection certificate should be attested by the local chamber of commerce, where it has been issued.